

**Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum, 7 ta' Frar, 2023

**Il-Pulizija
(Spettur James Mallia)**

-vs-

Roberto Conti, detentur tal-karta tal-identità' numru 19477M.

Kumpilazzjoni Nru: 732/22

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront tal-imputat Roberto Conti u ċioe' talli:

Nhar il-21 ta' Marzu 2020 u fil-jiem ta' qabel gewwa Malta:

1. Għamel xi qligh b'qerq għad-detriment ta' Joe Bonnici;
2. Sabiex jikseb xi vantaġġ jew benefiċċju għalih innifsu jew għal haddiehor, f'xi dokument maħsub għal xi awtorità pubblika, xjentement għamel dikjarazzjoni jew stqarrija falza, jew taha taghrif falz.

Rat li waqt l-udjenza tal-25 ta' Jannar 2023, l-imputat ammetta t-tieni imputazzjoni miġjuba kontra tiegħu.

Rat li fis-seduta tallum, l-imputat rreġistra ammissjoni anke għall-ewwel imputazzjoni.

Illi din il-Qorti dejjem osservat dak li jiddisponi l-Artikolu 453(1) ta' l-Kapitolu 9, Ligijiet ta' Malta, moqri flimkien mal-Artikolu 392A(1) tal-istess Kapitolu kif reż applikabbli bl-artikolu 370(6) tal-Kodiċi Kriminali, u cioe` wara li l-imputat wieġeb li huwa hati għal imputazzjonijiet li ngabu fil-konfront tiegħu, din il-Qorti wissietu b' mod l-aktar solenni fuq il-konsegwenzi legali ta' dik it-tweġiba u hu ngħata żmien xieraq sabiex jekk xtaq jerga' lura minnha.

Semgħet ix-xhieda.

Semgħet is-sottomissjonijiet magħmula mill-prosekuzzjoni u mid-difiża dwar il-piena.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Ikkunsidrat:

Illi jibda biex jintqal li għalkemm l-imputat ammetta l-imputazzjoni numru tnejn, din il-Qorti tkun qed tonqos serjament jekk tilqa w tirreġistra tali ammissjoni dwar din it-tieni imputazzjoni.

Din l-imputazzjoni, hekk kif kontemplata bl-artikolu 188(1) tal-Kodiċi Kriminali, tirrigwarda l-għoti ta' dikjarazzjoni jew stqarrija falza lill-awtorità pubblika.

Issa f'dan il-każ ma kien hemm involuta l-ebda awtorità pubblika iżda dak allegat hu li l-imputat ffirmat fuq çekk intestat lil Arms Ltd., isimha magħha kumpanija privata, u ddepożitat fil-kont tiegħu tramite ATM ġewwa r-Rabat, Malta, liema kont hu miżmum mal-HSBC plc, bank privat. Għalhekk fl-aħjar ipoteżi għall-prosekuzzjoni l-imputazzjoni kellha tkun dik kontemplata bis-subartikolu (2) tal-artikolu 188.

Fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Andre Falzon** il-Qorti kienet ikkunsidrat is-segwent:¹

¹ Deciza 19 ta' Novembru, 2015; Qorti tal-Appell Kriminali per Onor. Imhalled Dr. Edwina Grima; Appell numru 385/2015.

Minn dawn il-fatti jemergi allura illi l-ammissjoni ta' l-appellanti hija konfliggenti mal-provi l-ohra li hemm fl-atti, senjalatament l-istqarrija tieghu stess ghalix minn din ta' l-ahhar jirrizulta illi huwa ikkometta r-reati addebitati lilu mhux f'Awwissu, izda f'Settembru 2013 u kwindi huwa ammetta ghall-fatti li ma kenux gew kommessi minnu ghal ta' l-anqas mhux fid-data indikata fl-akkuzza, izda xahar wara. Illi d-dottrina fir-rigward tal-valur probatorju ta' l-ammissjoni maghmula mill-persuna akkuzata tghallimna illi:

*"Dwar l-effett ta' ammissjoni fuq l-appell tal-persuna misjuba hatja din il-Qorti (jew ahjar, il-Qorti Kriminali li allura kienet tisma' l-appelli mid-decizjonijiet tal-Qorti tal-Magistrati tal-Pulizija Gudizzjarja) diga` kellha l-opportunita` li tippronunzja ruhha fis-sentenza tagha tas-27 ta' Ottubru, 1962 fil-kawza fl-ismijiet Il-Pulizija vs George Cassar Desain (Kollez. Deciz. XLVI.IV.911). F'dik is-sentenza gie ritenut, mill-kompjant Imhalled William Harding, fuq l-iskorta ta' gurisprudenza kemm Ingliza kif ukoll lokali, li fuq ammissjoni ta' l-imputat Qorti ma tistax hliet tghaddi ghall-kundanna tieghu ammenokke` ma jirrizultax li l-imputat ma jkunx fehem in-natura ta' l-imputazzjoni jew li ma kinitx l-intenzjoni tieghu li jammetti li hu hati ta' dik l-imputazzjoni **jew li fuq il-fatti minnu ammessi l-Qorti ma setghetx skond il-ligi, tikkundannah, cjoe` ssibu hati ta' reat.**"* (sottolinjar tal-Qorti)

Illi fil-kaz in dizamina ma jistax jinghad illi l-appellanti qieghed jallega illi huwa ma fehemx in-natura ta' l-akkuzzi migjuba fil-konfront tieghu, jew inkella li ma kenitx l-intenzjoni tieghu li jammetti, izda jirrizulta mill-atti illi abbazi tal-fatti tal-kaz kif esposti, l-Ewwel Qorti ma setatx issib htija ghal tali akkuzi billi **ma kenux jissussistu fid-data indikata fl-akkuzza**. Issa l-kodici penali taghna jimponi l-obbligu fuq il-Qorti Kriminali taht l-artikolu 436(3)(c) li ghandha taghmel dak kollu li m'huwiex proibit jew mhux ordnat mill-ligi taht piena ta' nullita, kull meta l-Qorti fid-diskrezzjoni taghha jidhirliha li hu hekk mehtieg ghat-tikxif tal-verita.' Illi l-appellanti allura ghandu ragun u din il-Qorti ma tistax taghlaq ghajnejha ghal dan in-nuqqas procedurali daqslikieku ma kienx jezisti u dan ghalix is-sentenza impunjata tirrifletti fatti li mhumiex sostanzjati bil-provi li hemm fl-atti, ghalkemm l-appellanti ammetta ghalihom. Kwindi din il-Qorti ma ghandhiex triq ohra hliet li tghaddi sabiex tannulla id-decizjoni appellata u dan billi tirrizulta decizjoni hazina fuq il-mertu u dan kif previst fl-artikolu 428(5) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.
[emfazi ta' din il-Qorti]

Imbagħad f'sentenza mogħtija mill-istess Qorti fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Godfrey Formosa** ngħad:³

Minn dawn il-fatti jemergi allura illi l-ammissjoni ta' l-appellanti ma tirriflettiex l-fatti li jemergu mill-provi li hemm fl-atti,

Allura dan iwassal ghal konkluzjoni illi minn ezami tal-atti u abbazi tal-fatti tal-kaz kif esposti, l-Ewwel Qorti ma setatx issib htija ghall-ewwel imputazzjoni billi r-reat qatt ma seta' jirrizulta. Issa l-kodici penali taghna jimponi l-obbligu fuq il-Qorti Kriminali taht l-artikolu 436(3)(c) li ghandha taghmel dak kollu li m'huwiex proibit jew mhux ordnat mill-ligi taht piena ta' nullita, kull meta l-Qorti fid-diskrezzjoni taghha jidhirliha li hu hekk mehtieg ghat-tikxif tal-verita.' Mhux biss izda l-artikolu 392(A)(3) jimponi fuq il-Qorti illi:

² **Il-Pulizija vs Martin Camilleri** 20/01/1995 (Vol.LXXIX.v.1538)

³ Deciza 26 t'Ottubru, 2017 per Onor. Imhalled Dr. Edwina Grima; Appell numru 99/2017

“..... meta jkun hemm raġuni tajba biex wieħed jiddubita jekk ir-reat kienx ġie tassew magħmul, jew jekk l-akkużat hux ħati tar-reat, il-qorti għandha, għalkemm l-akkużat ikun stqarr li hu ħati, tordna li l-proċeduri jkomplu jitmexxew 'l quddiem, bħallikieku l-akkużat ma weġibx li hu ħati.”

Illi l-appellanti allura ghandu ragun u din il-Qorti ma tistax taghlaq ghajnejha ghal dan in-nuqqas daqslikieku ma kienx jezisti u dan ghaliex is-sentenza impunjata tirrifletti fatti li mhumiex sostanzjati bil-provi li hemm fl-atti, ghalkemm l-appellanti ammetta ghalihom.....

Illi għalkemm l-artikolu 436(3) tal-Kodiċi Kriminali mhux wieħed mill-artikoli rezi applikabbli speċifikament għall-Qrati tal-Maġistrati bl-artikolu 525 tal-Kodiċi, m’hemmx dubbju li din il-Qorti tkun qed tonqos serjament mid-doveri tagħha jekk issib persuna ħatja ta’ fatti li ma jirrizultawx mill-provi prodotti anzi fejn l-istess provi joffru fatti konfligġenti.

Għaldaqstant fid-dawl ta’ dawn ir-rizultanzi proċesswali l-Qorti qed tillibera lill-imputat mit-tieni imputazzjoni minkejja l-ammissjoni tiegħu dwarha.

Dwar l-ewwel imputazzjoni il-Qorti tiddikjara li m’għandhiex triq oħra salv li ssib lill-imputat ħati tal- imputazzjonijiet li ngabu fil-konfront tiegħu kif minnu ammessi.

Dwar il-piena l-Qorti ħadet in konsiderazzjoni n-natura tar-reat li jinsab imputat bih l-imputat, tal-fedina penali kwazi netta tiegħu, tal-fatt li l-bank irritorna l-flejjes lill-parti leża w taċ-ċirkostanzi kollha tal-każ.

Għal dawn il-motivi, din il-Qorti filwaqt li tillibera lill-imputat mit-tieni imputazzjoni, wara li rat l-artikoli 309 u 310(1)(b) tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta’ Malta, issibu ħati tal-ewwel imputazzjoni, iżda bl-applikazzjoni ta’ l-artikolu 22 tal-Att dwar il-Probation, Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta’ Malta, tilliberah bil-kundizzjoni li ma jwettaqx reat ieħor fi żmien tmintax (18) il-xahar millum.

Il-Qorti spjegat lill-ħati l-konsegwenzi jekk jikkommetti reat ieħor waqt il-perjodu operattiv ta’ din is-sentenza.

Dr. Donatella M. Frendo Dimech
Magistrat